

Model of Self-Directed Learning with Active Learning-Based Teaching to Promote Pedagogical Competence for Undergraduate Students of Rajabhat University

Yutthana Punmee

Lecturer in the Bachelor of Education Program in Primary Education, Faculty of Education, Kamphaeng Phet Rajabhat University

Chalerm Tongjon

Lecturer in the Bachelor of Education Program in Computer, Faculty of Education, Kamphaeng Phet Rajabhat University

Corresponding Author: yutthana.edu@gmail.com

Received: July 21, 2024 Revised: August 31, 2024 Accepted: September 10, 2024

Abstract

This study aimed to: 1. develop a teaching model of self-directed learning integrated with active learning to promote pedagogical competence; 2. examine the effects of using the developed model, and 3. assess the students' satisfactions with the model. The samples were 53 Bachelor of Education students majoring in Primary Education at Kamphaeng Phet Rajabhat University, selected through cluster sampling. Research instruments included 1. a teaching model that integrated self-directed learning with active learning; 2. an achievement test; 3. a pedagogical competence assessment, and 4. a satisfaction questionnaire. Data analysis included percentage, mean, standard deviation, and dependent t-test.

The results showed that: 1. the efficiency of the model to enhance pedagogical competencies was at 80.26/83.80; 2. the comparison of learning achievement showed that the post-test scores for pedagogical competencies were higher than the pre-test scores with statistical significance of .05 level, and 3. the overall satisfaction with the teaching model to enhance pedagogical competence was at the highest level (mean = 4.66, S.D. = 0.67).

Keywords: Self-Directed Learning, Active Learning, Pedagogical Competence

รูปแบบการเรียนการสอนด้วยการเรียนรู้นำตนเองร่วมกับการเรียนรู้แบบเชิงรุก
เพื่อส่งเสริมสมรรถนะด้านวิวิทย์วิทยาการจัดการเรียนรู้
สำหรับนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ

ยุทธนา พันธุ์มี

อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

เฉลิม ทองจอน

อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาคอมพิวเตอร์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

Corresponding Author: yutthana.edu@gmail.com

ได้รับบทความ: 21 กรกฎาคม 2567 ปรับปรุงแก้ไข: 31 สิงหาคม 2567 ตอรับตีพิมพ์: 10 กันยายน 2567

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1. พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนด้วยการเรียนรู้นำตนเองร่วมกับการเรียนรู้แบบเชิงรุก เพื่อส่งเสริมสมรรถนะด้านวิวิทย์วิทยาการจัดการเรียนรู้ 2. ศึกษาผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนด้วยการเรียนรู้นำตนเองร่วมกับการเรียนรู้แบบเชิงรุก เพื่อส่งเสริมสมรรถนะด้านวิวิทย์วิทยาการจัดการเรียนรู้ 3. ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนด้วยการเรียนรู้นำตนเองร่วมกับการเรียนรู้แบบเชิงรุก เพื่อส่งเสริมสมรรถนะด้านวิวิทย์วิทยาการจัดการเรียนรู้ กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร จำนวน 53 คน โดยการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 1. รูปแบบการเรียนการสอนด้วยการเรียนรู้นำตนเองร่วมกับการเรียนรู้แบบเชิงรุก 2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 3. แบบประเมินสมรรถนะด้านวิวิทย์วิทยาการจัดการเรียนรู้ และ 4. แบบประเมินความพึงพอใจ วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสถิติที่ทดสอบค่าที่แบบไม่อิสระ

ผลการวิจัยพบว่า 1. ประสิทธิภาพรูปแบบการเรียนการสอนด้วยการเรียนรู้นำตนเองร่วมกับการเรียนรู้แบบเชิงรุกเพื่อส่งเสริมสมรรถนะด้านวิวิทย์วิทยาการจัดการเรียนรู้ มีประสิทธิภาพ 80.26/83.80 2. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพื่อวัดสมรรถนะด้านวิวิทย์วิทยาการจัดการเรียนรู้ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3. ความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนด้วยการเรียนรู้นำตนเองร่วมกับการเรียนรู้แบบเชิงรุก เพื่อส่งเสริมสมรรถนะด้านวิวิทย์วิทยาการจัดการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ =4.66, S.D.=0.67)

คำสำคัญ: การเรียนรู้นำตนเอง, การเรียนรู้แบบเชิงรุก, สมรรถนะด้านวิวิทย์วิทยาการจัดการเรียนรู้

บทนำ

ประเทศไทยก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ปี พ.ศ. 2558 ซึ่งในกลุ่มประเทศอาเซียนมีจุดมุ่งหมายสำคัญร่วมกันในการยกระดับการแข่งขันของภูมิภาค รวมถึงการร่วมแบ่งปันทรัพยากรทางการศึกษาระหว่างกันจนนำไปสู่การส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมให้เป็นตลาดและฐานการผลิตเดียวกันเพื่อรองรับการปรับตัวของการเปลี่ยนแปลงซึ่งอยู่ในช่วงของศตวรรษที่ 21 (พ.ศ. 2544–2643) ทรัพยากรบุคคลจึงต้องได้รับการพัฒนาเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง

การศึกษาจึงเป็นบันไดขั้นแรกที่จะนำพามนุษย์ให้ก้าวไปสู่ทักษะในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างมีประสิทธิภาพเพราะการศึกษาเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาความรู้ ทักษะและความสามารถของทรัพยากรมนุษย์ทุกกลุ่ม ทุกช่วงวัย ครูในฐานะผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในกระบวนการพัฒนาความรู้ ทักษะ และความสามารถของมนุษย์ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องปรับรูปแบบ รวมทั้งประยุกต์ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และพัฒนาตนเองเพื่อให้สามารถรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ครูจึงมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นที่ตามเป้าหมายของการจัดการศึกษา ดังนั้นครูจึงต้องเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ และทักษะหรือที่เรียกว่า สมรรถนะ (Competency) เพื่อที่จะใช้เตรียมรับกับการเปลี่ยนแปลงและจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมาย เพราะสมรรถนะของครูส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาเป็นอย่างมาก

ดังนั้นการเตรียมผู้สอนหรือผู้ที่ถ่ายทอดความรู้จึงต้องสามารถจัดการศึกษาทำให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพของตนเองให้ได้มากที่สุด เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงและทิศทางการศึกษาของชาติโดยออกเป็น “ข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562” ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 20 มีนาคม โดยสาระสำคัญโดยย่อของประกาศฯ และส่วนสำคัญต่องานวิจัย คือ กำหนดองค์ประกอบของการทดสอบและประเมินสมรรถนะทางวิชาชีพครู

การพัฒนาสมรรถนะนักศึกษาวิชาชีพครูในด้านความคิด ความรู้ ความสามารถที่แสดงออกถึงพฤติกรรมด้านสมรรถนะด้านวิถีวิทยาการจัดการเรียนรู้ ของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิสาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์ ประกอบด้วย 1. สามารถเลือกใช้ปรัชญาตามความเชื่อในการสร้างหลักสูตรรายวิชา 2. การออกแบบเนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อและเทคโนโลยีการสื่อสาร 3. จัดกิจกรรมและออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์ เรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติ 4. การบริหารจัดการชั้นเรียนการจัดการเรียนโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในโรงเรียนและนอกโรงเรียน แหล่งการเรียนรู้แบบเปิดได้อย่างเหมาะสมกับสภาพบริบทที่ต่างกันของผู้เรียนและพื้นที่ ทั้งผู้เรียนปกติและผู้ที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษหรือผู้เรียนที่มีข้อจำกัดทางกาย จัดกิจกรรมและออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์ เรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติและการทำงานในสถานการณ์จริง ส่งเสริมการพัฒนาการคิดการทำงานของประกาศกระทรวงศึกษาธิการ 2562

การเรียนรู้แบบนำตนเอง (Self-Directed Learning) เป็นวิธีการหนึ่งที่ใช้สอนในระดับอุดมศึกษา โดยมีจุดมุ่งหมายหลัก คือ ให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมอย่างต่อเนื่อง แม้ว่าผู้เรียนจะจบการศึกษาไปแล้วก็ตาม ซึ่งถือว่าเป็นการเอื้อต่อการพัฒนาการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (วิชัย วงษ์ใหญ่, 2564) ผสมกับการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active Learning) เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการสร้างสรรค์ทางปัญญา (Constructivism) ที่เน้นกระบวนการเรียนรู้มากกว่าเนื้อหาวิชา เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้ หรือสร้างความรู้ให้เกิดขึ้นในตนเอง ด้วยการลงมือปฏิบัติจริงผ่านสื่อหรือ

กิจกรรมการเรียนรู้ที่มีครูผู้สอนเป็นผู้แนะนำ กระตุ้น หรืออำนวยความสะดวก ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ขึ้น (พลอยไพลิน นิลกรรม, 2562)

ผู้วิจัยจึงมีความตั้งใจที่จะสร้างรูปแบบการเรียนการสอนด้วยการเรียนรู้ นำตนเองที่ทำให้ นักศึกษาเกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์ของตนเองแล้วสะท้อนถึงความสำเร็จ โดยการมอบหมาย ภารกิจสำคัญและท้าทายตามแนวทางของการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก อันจะส่งเสริมสมรรถนะด้านวิธี วิทยาการจัดการเรียนรู้ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ ทั้งนี้เพื่อจะได้ นำผลการศึกษาไปสู่การพัฒนาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับการพัฒนาหลักสูตร ครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา (ปรับปรุง 2567) ที่มุ่งเน้นผลลัพธ์การเรียนรู้และพัฒนาฐาน สมรรถนะนักศึกษาครูให้สอดคล้องตามเกณฑ์ที่กำหนดเพื่อนำไปสู่การผลิตนักศึกษาครูที่มีคุณภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนด้วยการเรียนรู้ นำตนเองร่วมกับการเรียนรู้แบบเชิงรุก เพื่อส่งเสริมสมรรถนะด้านวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ
2. เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนด้วยการเรียนรู้ นำตนเองร่วมกับการเรียนรู้ แบบเชิงรุก เพื่อส่งเสริมสมรรถนะด้านวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ
  - 2.1 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักศึกษาหลักสูตร ครุศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ
  - 2.2 เพื่อศึกษาสมรรถนะด้านวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนด้วยการเรียนรู้ นำตนเองร่วมกับการเรียนรู้แบบเชิงรุก สำหรับนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

รูปแบบการเรียนการสอนด้วยการเรียนรู้ นำตนเองร่วมกับการเรียนรู้แบบเชิงรุกเพื่อส่งเสริม สมรรถนะด้านวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักการและแนวคิดสำคัญดังนี้

สายหยุด ภูบุย (2558) ได้ศึกษากระบวนการเรียนรู้ตามแนวคิดการเรียนรู้ นำตนเองเพื่อส่งเสริม ความรับผิดชอบของนักศึกษาวิชาชีพครู พบว่าการใช้กระบวนการเรียนรู้แบบนำตนเองที่มี 6 ขั้นตอน วินิจฉัยความต้องการ, สร้างความตระหนักและแรงจูงใจ, กำหนดเป้าหมายและวางแผน, ทำสัญญาการเรียน และปฏิบัติตามแผน, ถ่ายทอดความรู้สะท้อนความคิด, และประเมินการเรียนรู้ ช่วยเพิ่มผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนและพฤติกรรมความรับผิดชอบของนักศึกษาได้อย่างมีนัยสำคัญ และนักศึกษามีความพึงพอใจ ต่อกระบวนการเรียนรู้แบบนำตนเองในระดับสูง

นพมาศ ปลัดทอง, ปิยดา สมบัติวัฒนา, และนริสรา พิงโพธิ์สภ (2562) ได้ศึกษาการใช้รูปแบบ การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคนั่งร้านเสริมเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของผู้เรียนในระบบ

การศึกษาทางไกล โดยกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้จากผู้สอนที่ได้รับการฝึกฝนเทคนิคนั่งร้านเสริมการเรียนรู้ มีพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งการใช้เทคนิคนั่งร้านเสริมเรียนรู้สามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองในระบบการศึกษาทางไกล

สุภาพร เติวียะ (2565) ได้ศึกษาการใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกช่วยเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความเชื่อมั่นในตนเองของนักศึกษา การเรียนรู้เชิงรุกทำให้นักเรียนมีความมั่นใจในการพูดภาษาอังกฤษ และการแสดงความคิดเห็นในกลุ่ม ซึ่งภาพรวมการเรียนรู้เชิงรุกสามารถเพิ่มความเชื่อมั่นในตนเองและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้อย่างมีนัยสำคัญ โดยเฉพาะในทักษะการพูดภาษาอังกฤษ

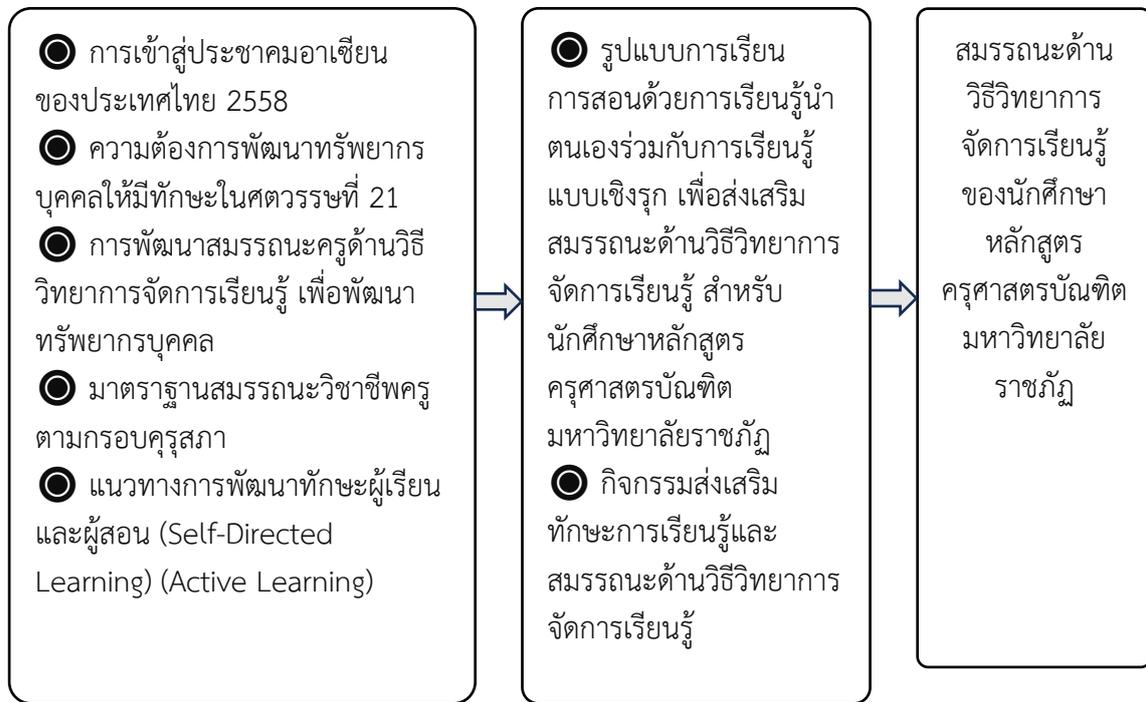
อรวรรณ วรรณฤทัย, ดวงใจ สีเขียว, และลัดดา หวังภาษิต (2565) ได้ศึกษาและพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกสำหรับนักศึกษาสอนศาสนา พบว่า มีองค์ประกอบสำคัญ 5 องค์ประกอบ คือ แนวคิดพื้นฐาน หลักการ วัตถุประสงค์ กระบวนการเรียนรู้ และการประเมินผล ซึ่งรูปแบบนี้ช่วยเพิ่มสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ให้สูงขึ้นและมีความพึงพอใจสูงจากนักศึกษา

อารีรัตน์ โนนสุวรรณ, ธีรชัย นตรณอมศักดิ์, และนฤมล อินทร์ประสิทธิ์ (2564) ได้ศึกษาศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนด้วยแนวทางการเรียนรู้เชิงรุกและการกำกับตนเอง เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียน สำหรับนักศึกษาครู สาขาวิชาภาษาไทย พบว่ามีความต้องการในการพัฒนาเป็นอย่างมากสำหรับอาจารย์และนักศึกษาโดยมีค่าดัชนีลำดับความสำคัญ (PNI) ต่างกันระหว่างสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่ควรจะเป็น การเรียนรู้เชิงรุกสามารถส่งเสริมสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียนได้ดี

ฐิยาพร กันตารณวัฒน์ (2563) ได้ศึกษาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบบูรณาการบนห้องเรียนเสมือนจริงเพื่อส่งเสริมวิธีคิดแบบเติบโตและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง จิตวิทยาการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบบูรณาการบนห้องเรียนเสมือนจริงช่วยเพิ่มวิธีคิดแบบเติบโตและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องจิตวิทยาการเรียนรู้มีคุณภาพสูง และมีการพัฒนาวิธีคิดแบบเติบโตและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และภาพรวมการใช้แผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกบนห้องเรียนเสมือนจริงช่วยเพิ่มวิธีคิดแบบเติบโตและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรีสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ

การวิจัยที่กล่าวถึงมีเป้าหมายพัฒนากระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการเรียนรู้นำตนเองและการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ที่ส่งผลต่อความรู้ความสามารถของผู้เรียนในแต่ละด้าน จึงเป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ที่จะนำไปสู่การพัฒนาสมรรถนะด้านวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยส่งเสริมให้นักศึกษาได้แสดงถึงศักยภาพความสามารถจากการทำงานอันจะส่งผลต่อความเชื่อมั่นในตนเองสามารถนำไปสู่ผลลัพธ์ที่ดีทั้งในด้านการเรียนรู้และความพึงพอใจของผู้เรียน

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอนดังนี้

1. ขั้นตอนที่ 1 สร้างและหาคุณภาพของรูปแบบการเรียนการสอนด้วยการเรียนรู้ นำตนเอง ร่วมกับการเรียนรู้แบบเชิงรุก เพื่อส่งเสริมสมรรถนะด้านวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้

การพัฒนาการเรียนการสอนด้วยการเรียนรู้ นำตนเอง ร่วมกับการเรียนรู้แบบเชิงรุก เพื่อส่งเสริมสมรรถนะด้านวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ แบ่งการดำเนินงานออกเป็น 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การศึกษาเอกสารและงานวิจัยในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน 2) วิเคราะห์สังเคราะห์เพื่อร่างรูปแบบการเรียนการสอน 3) ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบรูปแบบการเรียนการสอน และเครื่องมือ (ดิเรก ชีระกูธ, 2558)

1.1 การศึกษาเอกสารและงานวิจัยในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน

1.1.1 กระบวนการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนที่นำออกแบบการเรียนการสอน และนักพัฒนาการฝึกอบรมใช้ คือ ADDIE Model กระบวนการพัฒนานวัตกรรม 5 ขั้นตอน ประกอบด้วย การวิเคราะห์ (Analysis) การออกแบบ (Design) การพัฒนา (Development) การนำไปใช้ (Implementation) การประเมินผล (Evaluation) (Dick, & Carey, 1978)

1.1.2 ขอบข่ายเนื้อหาสาระการเรียนรู้ตามของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิสาขาครุศาสตร์ และสาขาศึกษาศาสตร์ 2562 ด้านสมรรถนะด้านวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ของประกาศกระทรวงศึกษาธิการ (มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์ (หลักสูตร 4 ปี) พ.ศ. 2562, 2562)

1.1.3 การเรียนรู้แบบนำตนเอง (Self –Directed Learning) เป็นการศึกษาค้นคว้า และแสวงหาความรู้ (Knowledge) จากแหล่งต่าง ๆ ด้วยตัวเอง แล้วนำความรู้มาทดลองใช้ ผักผ่อน ปรับปรุง พัฒนา จนเกิดความชำนาญ สามารถนำความรู้ที่ได้เรียนรู้นั้นไปใช้จนเกิดประโยชน์กับตัวเอง และส่วนรวมข้อดีของการเรียนรู้ด้วยตัวเอง มี 4 อย่าง 1) Satisfaction 2) Everyone 3) Flexibility 4) Life-long เรียกสั้น ๆ ว่า “SEFL” (เอกราช จันทรประดิษฐ์, 2563)

1.1.4 การจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active Learning) การเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติ หรือการลงมือทำ “ความรู้” ที่เกิดขึ้นก็เป็นความรู้ที่ได้จากประสบการณ์ กระบวนการในการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนต้องได้มีโอกาสลงมือกระทำ มีกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยการอ่าน การเขียน การโต้ตอบ และการแก้ปัญหา อีกทั้งให้ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการคิดขั้นสูง ได้แก่ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า ตามแนวคิดกรวยประสบการณ์ (Dale, 1969; อ้างอิงใน พลอยไพลิน นิลกรรณ์, 2562)

1.2 วิเคราะห์สังเคราะห์ยกร่างรูปแบบการเรียนการสอน

จากการวิเคราะห์สังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามแนวคิดการเรียนรู้ นำตนเองและการเรียนรู้แบบเชิงรุก ได้ยกร่างรูปแบบการเรียนการสอนด้วยการเรียนรู้ นำตนเองร่วมกับการเรียนรู้แบบเชิงรุก มีขั้นตอนประกอบด้วย 1) ขั้นตอนเตรียมความพร้อม 2) ขั้นตอนการเรียนการสอน 3) ขั้นตอนการเรียนการสอน 4) ขั้นตอนประเมินผล

1.3 ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบรูปแบบการเรียนการสอนและเครื่องมือ

1.3.1 สร้างแบบประเมินความเหมาะสมของร่างรูปแบบการเรียนการสอนด้วยการเรียนรู้ นำตนเองร่วมกับการเรียนรู้แบบเชิงรุก เพื่อส่งเสริมสมรรถนะด้านวิถีวิทยาการจัดการ เรียนรู้ ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิ์ท (ลิวัน สายยศ, และอังคณา สายยศ, 2538) และมีคำถามปลายเปิดสำหรับข้อเสนอแนะเพิ่มเติม โดยนำ ข้อมูลมาคำนวณหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความเหมาะสม และความเป็นไปได้

1.3.2 ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษาระดับการศึกษาปริญญาโทหรือปริญญาเอก จำนวน 5 ท่าน แบบเจาะจงตามเกณฑ์ประกอบด้วย 1) ผู้เชี่ยวชาญทางด้านรูปแบบการเรียน การสอน 2) ผู้เชี่ยวชาญด้านการเรียนการสอน 3) ผู้เชี่ยวชาญด้านวัดประเมินผล 4) ผู้เชี่ยวชาญด้านสมรรถนะ วิชาชีพครู

1.3.3 การประเมินรูปแบบการเรียนการสอน ด้วยการจัดกิจกรรมการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussions) ซึ่งนำแบบประเมินรูปแบบการเรียนการสอนมาเป็นเครื่องมือในการสะท้อนผล การประเมินความเหมาะสมให้ได้ข้อมูลเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพในประเด็นสำคัญมีผลการประเมิน ความเหมาะสม ดังนี้ 1) ด้านองค์ประกอบของรูปแบบฯ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.80$, S.D. = 0.45) 2) ด้านขั้นตอนการเรียนการสอน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.55) 3) ด้านกิจกรรม การเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.55) และ 4) ด้านการนำรูปแบบการเรียน การสอนฯ ไปใช้ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.80$, S.D. = 0.45)

ทั้งนี้ มีข้อเสนอแนะที่ควรปรับปรุงรูปแบบการเรียนการสอน ดังนี้ 1) แผนการจัดการเรียนรู้ หรือ มคอ.3 ควรกำหนดปฏิทินการสอน ภาระงาน และระยะเวลา 2) ควรแจ้งแนวทางการประเมิน สมรรถนะด้านวิถีวิทยาการจัดการเรียนรู้ให้นักศึกษาทราบ 3) การประเมินการกำกับตนเองควรประเมิน

โดยผู้สอนประเมินผู้เรียน ผู้เรียนประเมินตนเอง และสมาชิกในกลุ่มร่วมกันประเมินบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการปรับปรุงเรียบร้อยแล้ว

2. ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนด้วยการเรียนรู้ นำตนเองร่วมกับการเรียนรู้แบบเชิงรุก เพื่อพัฒนาสมรรถนะด้านวิวิทย์วิทยาการจัดการเรียนรู้

นำรูปแบบการเรียนการสอนด้วยการเรียนรู้ นำตนเองร่วมกับการเรียนรู้แบบเชิงรุก เพื่อพัฒนาสมรรถนะด้านวิวิทย์วิทยาการจัดการเรียนรู้ พร้อมกับแผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบก่อนเรียน ระหว่างเรียน และแบบทดสอบหลังเรียน แบบวัดสมรรถนะด้านวิวิทย์วิทยาการจัดการเรียนรู้ และแบบสอบถามความพึงพอใจไปใช้ โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.1 แหล่งข้อมูล

2.1 ประชากร คือ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ

2.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ชั้นปีที่ 3 จำนวน จำนวน 53 คน ลงทะเบียนเรียนรายวิชาการจัดการค่ายวิชาการสำหรับครูประถมศึกษา รหัสวิชา 1262406 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 ได้มาโดยการคัดเลือกแบบสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม

2.2 แบบแผนการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบแผนการวิจัยแบบกลุ่มเดียวทดสอบก่อนและหลังทดลอง (One Group Pretest - Posttest Design) ซึ่งมีแบบแผนการทดลอง ดังนี้ (รัตนะ บัวสนธ์, 2551)

2.3 เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

2.3.1 รูปแบบการเรียนการสอนด้วยการเรียนรู้ นำตนเองร่วมกับการเรียนรู้แบบเชิงรุก เพื่อส่งเสริมสมรรถนะด้านวิวิทย์วิทยาการจัดการเรียนรู้ ซึ่งผ่านการประเมินจากขั้นตอนที่ 1

2.3.2 แบบทดสอบก่อนเรียนหลังเรียน รายวิชาการจัดการค่ายวิชาการสำหรับครูประถมศึกษา เป็นแบบทดสอบแบบปรนัย จำนวน 30 ข้อ โดยผู้วิจัยได้นำแบบทดสอบก่อน และหลังเรียน ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการเรียนการสอน 3 ท่าน หาค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับจุดประสงค์หรือเนื้อหา (Index of Item-Objective Congruence หรือ IOC) (Rivesville, & Hambleton, 1997) โดยเลือกข้อที่มีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไปและเป็นข้อที่มีความเหมาะสม และนำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไปทดสอบกับนักศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน นำผลมาวิเคราะห์หาค่าความยาก (Difficulty) และค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) ได้แบบทดสอบที่มีค่าความยาก ระหว่าง 0.20-0.80 และค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.20-1.00 (สุรชัย โกศิยะกุล, 2550)

2.4 การดำเนินการทดลองรูปแบบการเรียนการสอน

2.4.1 แบบหนึ่งต่อหนึ่ง (One to One Test) เป็นลักษณะของการประเมินการร่วมกิจกรรมของตัวแทนกลุ่มอย่างน้อย 3 คน ที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนฯ บทเรียนออนไลน์ กิจกรรมการเรียนการสอนตามกระบวนการเรียนรู้ นำตนเอง และการเรียนรู้เชิงรุก โดยการสัมภาษณ์ การสังเกต แล้วรวบรวมข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อปรับปรุงแก้ไข

2.4.2 แบบกลุ่มย่อย (Small Group Testing) คือนำรูปแบบการเรียนการสอนฯ สื่อประกอบการเรียนทดลองประเมินระยะที่ 2 ผู้วิจัยนำรูปแบบการเรียนการสอนฯ บทเรียนออนไลน์ กิจกรรมการเรียนการสอนตามกระบวนการเรียนรู้ นำตนเอง และการเรียนรู้เชิงรุก จากกิจกรรมค่าย

บูรณาการฯ ที่ได้รับการปรับปรุงจากการทดลองครั้งแรกไปทดสอบกับนักศึกษา จำนวน 9 คน ที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมเป็นไปได้และปรับปรุง

2.4.3 การดำเนินการทดลองโดยทำการทดสอบด้วยแบบทดสอบก่อน ระหว่างเรียน และหลังเรียน ในรายวิชาการจัดค่ายวิชาการสำหรับครูประถมศึกษา ของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 53 คน โดยจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอนฯ ในภาคเรียน ที่ 2 ปีการศึกษา 2565 เป็นระยะเวลา 16 สัปดาห์ คือ 1) กำหนดปัญหาและความต้องการ 2) ออกแบบ กิจกรรมและวิธีดำเนินงาน 3) ปฏิบัติงานตามวิธีที่กำหนด 4) กำกับติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน และ 5) นำเสนอผลการดำเนินงาน

2.4.4 หลังจากจัดกิจกรรมการเรียนการสอนรายวิชาการจัดค่ายวิชาการสำหรับครู ประถมศึกษา ด้วยรูปแบบการเรียนการสอนด้วยการเรียนรู้ นำตนเองร่วมกับการเรียนรู้แบบเชิงรุก เพื่อส่งเสริมสมรรถนะด้านวิถีวิทยาการจัดการเรียนรู้ แล้วทำการทดสอบด้วยแบบทดสอบหลังเรียน ชุดเดียวกับที่ใช้ในการทดสอบก่อนเรียน

2.4.5 การทดสอบประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนการสอนด้วยการเรียนรู้ นำตนเอง ร่วมกับการเรียนรู้แบบเชิงรุก เพื่อส่งเสริมสมรรถนะด้านวิถีวิทยาการจัดการเรียนรู้ใช้เกณฑ์ การหา ประสิทธิภาพ E1/E2 โดยตั้งเกณฑ์ไว้ที่ 80/80 (ชัยยงค์ พรหมวงศ์, 2520)

2.4.6 การวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยการทดสอบก่อนการเรียน และหลังการเรียน ด้วยรูปแบบการเรียนการสอนด้วยการเรียนรู้ นำตนเองร่วมกับการเรียนรู้แบบเชิงรุก เพื่อส่งเสริมสมรรถนะด้านวิถีวิทยาการจัดการเรียนรู้ โดยใช้สถิติ T-test แบบ Dependent Sample (รัตนะ บัวสนธ์, 2551) และสถิติพื้นฐาน ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน

2.4.7 การวิเคราะห์ผลการพัฒนาสมรรถนะด้านวิถีวิทยาการจัดการเรียนรู้ หลังจาก ที่นักศึกษาได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเรียบร้อยแล้ว โดยผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเป็นผู้ประเมิน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครูในสถานศึกษา อาจารย์ และตัวนักศึกษา ใน 5 ประเด็น ประกอบด้วย ความสามารถศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการพัฒนาผู้เรียน ความสามารถออกแบบกิจกรรม การเรียนการสอน ความสามารถประยุกต์ใช้ศาสตร์การเรียนการสอนสู่การปฏิบัติ ความสามารถและ ทักษะการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก และความสามารถบูรณาการความรู้และทักษะในการทำงาน โดยการมีส่วนร่วม ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับตามแนวคิด ของลิเคิร์ท (ล้วน สายยศ, อังคณา สายยศ, 2538)

เกณฑ์การตัดสินการพิจารณาสมรรถนะด้านวิถีวิทยาการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษา ใช้เกณฑ์ ค่าเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 3.50 คะแนน และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1.00 ถือว่ามีความเหมาะสม ถ้าไม่ เป็นไปตามเกณฑ์ดังกล่าวควรนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลไปปรับในการเรียนการสอนครั้งต่อไป (รัตนะ บัวสนธ์, 2551)

3. ขั้นตอนที่ 3 ความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนด้วยการเรียนรู้ นำตนเองร่วมกับการเรียนรู้แบบเชิงรุก

หลังจากที่ได้ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอน และ จัดกิจกรรมค่ายวิชาการฯ เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยจัดให้มีกิจกรรมการสะท้อนคิดเพื่อให้นักศึกษาและอาจารย์ สันทนาพูดคุยแลกเปลี่ยนถึงผลลัพธ์ที่ได้จากการเรียนการสอน และร่วมกันทำแบบสอบถามความพึงพอใจ

ต่อรูปแบบการเรียนการสอนด้วยการเรียนรู้ที่ตนเองร่วมกับการเรียนรู้แบบเชิงรุก เพื่อส่งเสริมสมรรถนะด้านวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้

3.1 แหล่งข้อมูล

3.1.1 ประชากร คือ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ชั้นปีที่ 3 จำนวน 53 คน ลงทะเบียนเรียนรายวิชาการจัดการค่ายวิชาการสำหรับครูประถมศึกษา รหัสวิชา 1262406 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 ได้มาโดยการคัดเลือกสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนด้วยการเรียนรู้ที่ตนเองร่วมกับการเรียนรู้แบบเชิงรุก มีขั้นตอนการพัฒนาดังนี้

3.2.1 กำหนดขอบเขตของข้อมูล โดยศึกษาเอกสาร ตำรา ผลงาน และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนด้วยการเรียนรู้ที่ตนเองร่วมกับการเรียนรู้แบบเชิงรุก เพื่อส่งเสริมสมรรถนะด้านวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้

3.2.2 ศึกษาเอกสาร ตำราที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบประเมินความพึงพอใจ เลือกชนิดและรูปแบบคำถาม นำข้อมูลมาประยุกต์ใช้โดยเลือกใช้แบบสอบถามความพึงพอใจตามลักษณะการตอบทั้ง 2 ชนิด คือ คำถามแบบปลายปิด (Structured Form) และแบบสอบถามปลายเปิด (Unstructured Form) โดยผู้ศึกษาค้นคว้าได้แบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 สภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 6 ข้อคำถาม ตอนที่ 2 ความพึงพอใจต่อรูปแบบการเรียนการสอนฯ จำนวน 25 ข้อคำถาม และ ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ลักษณะการเขียนข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนอย่างสร้างสรรค์

3.2.3 นำแบบสอบถามความพึงพอใจฉบับร่าง เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบแล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ

3.2.4 นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่ได้รับการตรวจสอบ และข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญมาตรวจสอบหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยใช้วิธีของ Rowinelli, & Hambleton (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

3.2.5 ตรวจสอบความเหมาะสมของแบบสอบถามความพึงพอใจที่สร้างขึ้นจากข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องคล่องเนื้อหา เพื่อตรวจสอบคุณภาพและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC: Index of Item Objective Congruence) มีค่าเท่ากับ (0.50-0.99)

3.2.6 การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการตรวจสอบความพึงพอใจของการเรียนการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอนฯ โดยนำข้อมูลมาคำนวณหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความเหมาะสมและความเป็นไปได้ เกณฑ์การตัดสินการพิจารณาความพึงพอใจใช้เกณฑ์ค่าเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 3.50 คะแนน และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1.00 ถือว่ามีความเหมาะสม ถ้าไม่เป็นไปตามเกณฑ์ดังกล่าวจะต้องนำไปปรับปรุงแก้ไข (รัตนะ บัวสนธ์, 2551)

3.3 วิธีดำเนินการ

3.3.1 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอนฯ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 มีขั้นตอนและกิจกรรมการเรียนการสอนดังนี้ 1) การเตรียมความพร้อม 2) ก่อนการเรียนการสอน 3) กิจกรรมการเรียนการสอน และ 4) การประเมินผล

3.3.2 หลังจากจัดกิจกรรมการเรียนการสอน รายวิชาการจัดค่ายวิชาการสำหรับครูประถมศึกษา ด้วยรูปแบบการเรียนการสอนด้วยการเรียนรู้ นำตนเองร่วมกับการเรียนรู้แบบเชิงรุก เพื่อส่งเสริมสมรรถนะด้านวิถีวิทยาการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยจัดให้มีกิจกรรมสะท้อนคิดเพื่อให้นักศึกษาและอาจารย์สนทนาพูดคุยแลกเปลี่ยนถึงผลลัพธ์ที่ได้จากการเรียนการสอน และร่วมกันทำแบบสอบถามความพึงพอใจต่อรูปแบบการเรียนการสอน และนำผลการประเมินไปวิเคราะห์ผลต่อไป

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.4.1 นำแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอนด้วยการเรียนรู้ นำตนเองร่วมกับการเรียนรู้แบบเชิงรุก เพื่อส่งเสริมสมรรถนะด้านวิถีวิทยาการจัดการเรียนรู้ แบ่งออกเป็น 6 ด้าน จำนวน 25 ข้อ ประกอบด้วย ด้านผู้สอน ด้านเนื้อหา ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ ด้านการวัดและประเมินผล การเรียน และด้านผู้เรียน ให้นักศึกษาประเมินความพึงพอใจหลังเรียนและนำมาวิเคราะห์ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (ลัวัน สายยศ, และอังคณา สายยศ, 2538)

3.4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจต่อรูปแบบการเรียนการสอนของนักศึกษา หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิตที่มีต่อการเรียนการสอนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนฯ โดยนำข้อมูลมาคำนวณหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคะแนนความเหมาะสม และความเป็นไปได้

เกณฑ์การประเมินความพึงพอใจของของนักศึกษา ใช้เกณฑ์ค่าเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 3.50 คะแนน และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1.00 ถือว่ามีความพึงพอใจ ถ้าไม่เป็นไปตามเกณฑ์ดังกล่าวจะต้องนำไปจัดทำไปสู่การพัฒนาการเรียนการสอนต่อไป (รัตนะ บัวสนธ์, 2551)

ผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอนด้วยการเรียนรู้ นำตนเองร่วมกับการเรียนรู้แบบเชิงรุก เพื่อส่งเสริมสมรรถนะด้านวิถีวิทยาการจัดการเรียนรู้ สามารถสรุปได้ดังนี้

1.1 องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอนด้วยการเรียนรู้ นำตนเองร่วมกับการเรียนรู้แบบเชิงรุก เพื่อส่งเสริมสมรรถนะด้านวิถีวิทยาการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย 1) การกำหนดเป้าหมายของการเรียนการสอน 2) ขั้นตอนการเรียนการสอน 3) สื่อที่ใช้ในการเรียนการสอน 4) กิจกรรมการเรียนการสอน และ 5) การประเมินผลการเรียนรู้

1.2 ขั้นตอนการเรียนการสอนรูปแบบการเรียนการสอนด้วยการเรียนรู้ นำตนเองร่วมกับการเรียนรู้แบบเชิงรุก เพื่อส่งเสริมสมรรถนะด้านวิถีวิทยาการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย 1) ขั้นตอนการเตรียมความพร้อม 2) ขั้นตอนการเรียนการสอน 3) ขั้นตอนการเรียนการสอนที่มีการกำหนดภาระงานและบทบาทหน้าที่ผู้เรียน และ 4) ขั้นตอนการประเมินผล

1.3 ผลการทดสอบประสิทธิภาพรูปแบบการเรียนการสอนด้วยการเรียนรู้ นำตนเอง ร่วมกับการเรียนรู้แบบเชิงรุก เพื่อส่งเสริมสมรรถนะด้านวิวิทย์วิทยาการจัดการเรียนรู้ โดยใช้สถิติ ตรวจสอบประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนการสอน ดังตาราง 1

ตาราง 1 ผลการทดสอบประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนการสอนด้วยการเรียนรู้ นำตนเอง ร่วมกับการเรียนรู้แบบเชิงรุก เพื่อส่งเสริมสมรรถนะด้านวิวิทย์วิทยาการจัดการเรียนรู้

จำนวน นศ.	คะแนนระหว่างเรียน จำนวน 6 บท บทละ 15 ข้อ คะแนนเต็ม 90 คะแนน (ร้อยละ)						ระหว่าง เรียน 90 คะแนน	ร้อยละ E1	หลัง เรียน 30 คะแนน	ร้อยละ E2	ประสิทธิ ภาพ (E1/ E2)
	1	2	3	4	5	6					
53	13.36	11.17	12.21	11.66	11.72	12.11	72.23	80.26	25.14	83.80	80.26/ 83.80

จากตาราง 1 ผลการทดสอบประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนการสอนด้วยการเรียนรู้ นำตนเอง ร่วมกับการเรียนรู้แบบเชิงรุก เพื่อส่งเสริมสมรรถนะด้านวิวิทย์วิทยาการจัดการเรียนรู้ พบว่า ประสิทธิภาพด้านกระบวนการ E1 เท่ากับ 80.26 และประสิทธิภาพด้านผลลัพธ์ E2 เท่ากับ 83.80 แสดงให้เห็นว่ารูปแบบการเรียนการสอนฯ มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

2. ผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนด้วยการเรียนรู้ นำตนเอง ร่วมกับการเรียนรู้แบบเชิงรุก เพื่อพัฒนาสมรรถนะด้านวิวิทย์วิทยาการจัดการเรียนรู้ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

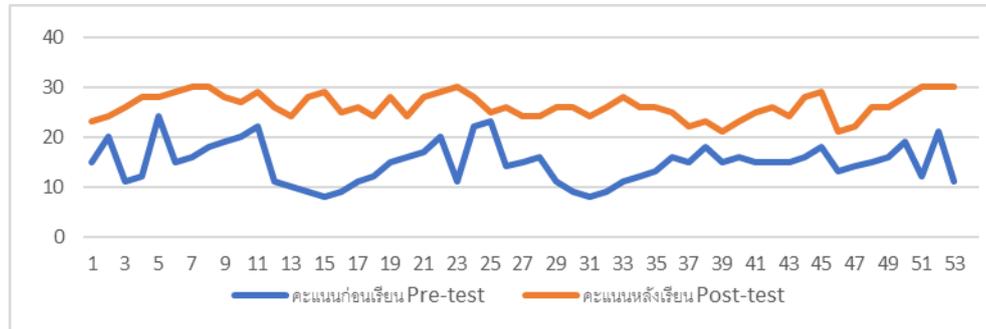
2.1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักศึกษาที่เรียน ด้วยรูปแบบการเรียนการสอนด้วยการเรียนรู้ นำตนเอง ร่วมกับการเรียนรู้แบบเชิงรุก เพื่อพัฒนาสมรรถนะ ด้านวิวิทย์วิทยาการจัดการเรียนรู้ ดังตาราง 2

ตาราง 2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักศึกษาที่เรียน ด้วยรูปแบบการเรียนการสอนด้วยการเรียนรู้ นำตนเอง ร่วมกับการเรียนรู้แบบเชิงรุก เพื่อพัฒนาสมรรถนะด้านวิวิทย์วิทยาการจัดการเรียนรู้

กลุ่มทดลอง	N	df	คะแนนเต็ม	ก่อนเรียน		หลังเรียน		ค่าสถิติ T	Sig.
				$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
นักศึกษา	53	52	30	14.49	4.04	26.25	2.50	18.74*	.0000

* ค่า T มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ค่าวิกฤตของ T ที่ระดับ .05, df 52 เท่ากับ 1.67)

จากตาราง 2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนของนักศึกษาที่ได้รับ การพัฒนาสมรรถนะด้านวิวิทย์วิทยาการจัดการเรียนรู้ ด้วยรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น พบว่า เมื่อเปรียบเทียบ ค่า T ที่คำนวณได้คือ 18.74 กับค่าวิกฤตของ T ในตาราง เท่ากับ 1.67 ค่า T ที่คำนวณได้ มีค่ามากกว่าค่าวิกฤตที่เปิดจากตาราง แสดงว่าคะแนนการทดสอบหลังเรียนสูงกว่าคะแนนการทดสอบ ก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยสามารถแสดงแผนภูมิภาพ 2 ได้ดังนี้

ภาพ 2 แผนภูมิภาพผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักศึกษาที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนด้วยการเรียนรู้ นำตนเองร่วมกับการเรียนรู้แบบเชิงรุก เพื่อพัฒนาสมรรถนะด้านวิถีวิทยาการจัดการเรียนรู้ (ที่มา: ผู้วิจัย, 2567)

2.2 ผลการประเมินสมรรถนะด้านวิถีวิทยาการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนด้วยการเรียนรู้ นำตนเองร่วมกับการเรียนรู้แบบเชิงรุก โดยอาจารย์ผู้ควบคุมกิจกรรมฯ นักศึกษา และคณะครูโรงเรียนบ้านหนองแดน สาขาบ้านโละโคะ จากการทำนงงานกิจกรรม “บูรณาการค่ายวิชาการเพื่อเสริมสร้างทักษะการสื่อสารภาษาไทยกับครูประถมศึกษา” ระหว่างวันที่ 24-25 มกราคม 2566 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.59) เมื่อพิจารณาแต่ละรายด้าน พบว่า

- 1) ด้านความสามารถในการออกแบบการเรียนการสอน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.63)
- 2) ด้านความสามารถนำความรู้จากการเรียนการสอนประยุกต์ใช้ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.61)
- 3) ความสามารถออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้แบบเชิงรุก อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = 0.54)
- 4) ด้านความสามารถการสร้างสรรค์สื่อต่อการเรียนการสอน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.61)
- และ 5) ด้านความสามารถจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนมีทักษะศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.62$, S.D. = 0.58)

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนด้วยการเรียนรู้ นำตนเองร่วมกับการเรียนรู้แบบเชิงรุก เพื่อส่งเสริมสมรรถนะด้านวิถีวิทยาการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษา หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.66$, S.D. = 0.67) เมื่อพิจารณาแต่ละรายด้าน พบว่า ด้านความเป็นครูอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.94$, S.D. = 0.67) รองลงมา ด้านสถานที่จัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.62$, S.D. = 0.60) รองลงมา ด้านสื่ออุปกรณ์ และเอกสารประกอบการสอนอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.69) และรายการสุดท้าย คือ ด้านผู้สอนอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.67)

อภิปรายผล

1. ผลการพัฒนาการเรียนการสอนด้วยการเรียนรู้ นำตนเองร่วมกับการเรียนรู้แบบเชิงรุก เพื่อส่งเสริมสมรรถนะด้านวิถีวิทยาการจัดการเรียนรู้ ได้รับการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการเรียนการสอนและให้ข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาและปรับปรุงรูปแบบการเรียนการสอนฯ อีกทั้งผลจากการนำรูปแบบการเรียนการสอนไปทดสอบประสิทธิภาพ ซึ่งผล

การทดสอบรูปแบบการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ ซึ่งได้สรุปผลการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนฯ แบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอนด้วยการเรียนรู้ นำตนเองร่วมกับการเรียนรู้แบบเชิงรุก เพื่อส่งเสริมสมรรถนะด้านวิวิธวิทยาการจัดการเรียนรู้ ส่วนที่ 2 ขั้นตอนของรูปแบบการเรียนการสอนด้วยการเรียนรู้ นำตนเองร่วมกับการเรียนรู้แบบเชิงรุก ส่วนที่ 3 ประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนการสอนด้วยการเรียนรู้ นำตนเองร่วมกับการเรียนรู้แบบเชิงรุก เพื่อส่งเสริมสมรรถนะด้านวิวิธวิทยาการจัดการเรียนรู้ สอดคล้องกับงานวิจัย ของ อรธิดา ประสาร, และนพพล กรรมณณ์เลิศ (2565) การพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต ด้วยการเรียนรู้ จากประสบการณ์ พบว่า รูปแบบการเรียนการสอนที่มีลักษณะคล้ายกัน คือ 1) การนำกลวิธีและกิจกรรมการเรียนรู้นำตนเองร่วมกับการเรียนรู้แบบเชิงรุก ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน 2) การพัฒนาสมรรถนะด้านวิวิธวิทยาการจัดการเรียนรู้บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตร 3) การออกแบบการเรียนการสอนกับการบริการวิชาการ และการวิจัยสามารถส่งเสริมสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านทักษะ ด้านคุณลักษณะนักศึกษา

2. ผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนด้วยการเรียนรู้ นำตนเองร่วมกับการเรียนรู้แบบเชิงรุก เพื่อพัฒนาสมรรถนะด้านวิวิธวิทยาการจัดการเรียนรู้ คือ มีผลคะแนนการทดสอบหลังเรียนสูงกว่าคะแนนการทดสอบก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีผลคะแนนร้อยละความก้าวหน้าของนักศึกษาทุกคน และมีสมรรถนะด้านวิวิธวิทยาการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนด้วยการเรียนรู้ นำตนเองร่วมกับการเรียนรู้แบบเชิงรุก มีพัฒนาการมากที่สุดทุกด้าน ประกอบด้วย ความสามารถในการออกแบบการเรียนการสอน ความสามารถนำความรู้จากการเรียนการสอนไปประยุกต์ใช้ ความสามารถออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้แบบเชิงรุก ความสามารถสร้างบรรยากาศเอื้อต่อการเรียนการสอน และความสามารถจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนมีทักษะศตวรรษที่ 21 ทั้งนี้ ด้วยกระบวนการจัดการเรียนรู้ นำตนเองและการเรียนรู้เชิงรุก ที่มีเป้าหมายการเรียนรู้ที่ท้าทายและสามารถนำความรู้จากการเรียนการสอนไปประยุกต์และบูรณาการในจัดกิจกรรมค่ายวิชาการฯ โดยการมีส่วนร่วมในการวางแผน ปฏิบัติงาน ตรวจสอบ และปรับปรุงกระบวนการทำงานจนทำให้เกิดทักษะตามวัตถุประสงค์ของรูปแบบการเรียนการสอนฯ สอดคล้องกับงานวิจัย ของ วารินทร์พร ฟันเพื่องฟู (2562) สมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของนักศึกษาวิชาชีพรู พบว่า สมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของนักศึกษาวิชาชีพรูเป็นการแสดงออกในการจัดการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ลงมือปฏิบัติผ่านกระบวนการคิดมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สะท้อนผลของการเรียนรู้ระหว่างผู้เรียนด้วยกันเองและระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน จนสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง ซึ่งสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

ทั้งนี้ ผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษาที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามกระบวนการของรูปแบบการเรียนการสอนฯ สะท้อนถึงสมรรถนะด้านวิวิธวิทยาการจัดการเรียนรู้จากผลงานการวิจัยพัฒนาการเรียนการสอนสำหรับพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาไทย จำนวน 12 เรื่อง และมีการนำเสนอแลกเปลี่ยนผลการศึกษาค้นคว้าทำให้เห็นสมรรถนะด้านวิวิธวิทยาการจัดการเรียนรู้เป็นอย่างดี

3. ความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนฯ ด้วยการเรียนรู้ นำตนเองร่วมกับการเรียนรู้แบบเชิงรุก เพื่อส่งเสริมสมรรถนะด้านวิวิธวิทยาการจัดการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สิ่งที่สำคัญของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยการเรียนรู้ นำตนเองร่วมกับการเรียนรู้

แบบเชิงรุก คือ ผู้เรียนได้โจทย์การทำงานที่ท้าทายและได้เรียนรู้ในสิ่งที่ตนเองเลือกตามบทบาทหน้าที่ของตนเองตามความถนัดด้วยความเต็มใจจากกิจกรรมบูรณาการเรียนการสอนด้วยกิจกรรมค่ายวิชาการฯ สอดคล้องกับ สมณนันท ทัศนีย์สุวรรณ, และคณะ (2565) การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของการศึกษารายวิชาโภชนบำบัดตามการรับรู้ของนักศึกษาพยาบาล มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พบว่า ระดับความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก พบว่า มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก ที่ได้ปฏิบัติงานในสิ่งที่ตนเองรับผิดชอบตามความรู้ความสามารถและถนัดตลอดจนการมอบหมายงานในการพัฒนาสื่อวัตกรรมการให้คำปรึกษาโภชนบำบัดผ่านกรณีศึกษา ซึ่งทำให้นักศึกษามีทิศทางในการพัฒนาชิ้นงานที่ชัดเจน ภายใต้การดูแลจากอาจารย์ที่ปรึกษาประจำกลุ่ม

ทั้งนี้จากผลการเรียนการสอนผู้เรียนนำตนเองผนวกกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก จึงส่งผลให้การดำเนินงานจากกิจกรรมการเรียนการสอนประสบความสำเร็จ ทั้งผู้สอนและผู้เรียนเกิดประสบการณ์ใหม่ที่ได้ลงมือปฏิบัติที่สามารถนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง

องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัย

1. รูปแบบการเรียนการสอนฯ สามารถส่งเสริมสมรรถนะด้านวิวิทย์การจัดการเรียนรู้ที่มีความสอดคล้องกับการพัฒนาผู้เรียนตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (Program Learning Outcomes: PLOs) ของหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา และสอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิสาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์ (TQF) (มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร, 2566) อย่างเห็นได้ชัดจากการสัมภาษณ์และการประเมินโดยตนเอง คณาจารย์ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ซึ่งเกิดจากกระบวนการเรียนการสอนบูรณาการเรียนการสอน การวิจัย และบริการวิชาการ

2. นักศึกษาสามารถเชื่อมโยงในการนำความรู้จากศึกษาไปสู่การปฏิบัติตามกระบวนการ PDCA จากบทบาทความรับผิดชอบของตนเองที่เกิดจากการมอบหมายงานตามแนวคิดของการเรียนรู้นำตนเอง (self-directed learning) และประสบการณ์จากกิจกรรมลงมือปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายตามแนวคิดของการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) มีสมรรถนะด้านวิวิทย์การจัดการเรียนรู้และทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม

3. ผลลัพธ์ของการวิจัยที่ไม่ได้กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์การวิจัย 1) นักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 1-6 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จากการร่วมกิจกรรมค่ายวิชาการฯ ตามรูปแบบการเรียนการสอนฯ ที่พัฒนาขึ้นมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการสื่อสารภาษาไทยสูงขึ้นทุกระดับชั้น 2) สถานศึกษาเป้าหมายที่เล็งเห็นถึงการนำรูปแบบ เทคนิค กิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายประยุกต์ในการจัดการเรียนการสอนได้ 3) การทำงานร่วมกันของภาคีเครือข่ายของสถาบันผลิตครู สถานศึกษา และชุมชนท้องถิ่น เกิดการร่วมมือทางวิชาการพัฒนาการศึกษาของนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ และ 4) ความภาคภูมิใจที่มีโอกาสได้นำเสนอผลการศึกษาค้นคว้าวิจัยและแนวทางการพัฒนาการเรียนการสอนของครูโรงเรียนบ้านหนองแดน สาขาบ้านโละโคะ อำเภอโกสัมพีนคร จังหวัดกำแพงเพชร ซึ่งเป็นโรงเรียนในโครงการกองทุนการศึกษาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. นำรูปแบบการเรียนการสอนฯ ไปพัฒนานักศึกษาวิชาชีพครู สมรรถนะด้านวิถีวิทยาการจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิสาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์ (TQF) อันเป็นลักษณะเด่นของนักศึกษาวิชาชีพครูที่ต้องมีความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่มีความทันสมัยทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีทางการศึกษาและปัญญาประดิษฐ์

2. นำแนวคิดกระบวนการเชื่อมโยงความรู้จากศึกษาไปสู่การปฏิบัติตามกระบวนการ PDCA จากการบูรณาการเรียนการสอนและมอบหมายบทบาทหน้าที่ในการทำงานที่มีความท้าทายตรงตามความรู้ความสามารถที่สอดคล้องกับแนวคิดของการเรียนรู้นำตนเอง (self-directed learning) และประสบการณ์จากกิจกรรมลงมือปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายตามแนวคิดของการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

3. สถานศึกษาในโครงการกองทุนการศึกษาสามารถนำรูปแบบการเรียนการสอน เทคนิค หรือ กิจกรรมการส่งเสริมการเรียนรู้ที่หลากหลาย ไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนที่สามารถบูรณาการแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เหมาะสมกับบริบทพื้นที่และเกิดความภาคภูมิใจในถิ่นฐานบ้านเกิดตนเอง

ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวางแผนและกำหนดทิศทางในการดำเนินงานร่วมกันระหว่างสถานศึกษาและสถาบันผลิตครูเพื่อให้สามารถพัฒนาสมรรถนะของนักศึกษาตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (PLO) ของหลักสูตร และผลการเรียนรู้ของนักเรียนไปพร้อม ๆ กันเพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษา

2. ควรมีการศึกษาและเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของรูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการลงมือปฏิบัติของรูปแบบที่มีความแตกต่างกัน เพื่อให้เกิดความเหมาะสมของรูปแบบการเรียนการสอน สื่อการสอน กิจกรรม การวัดประเมินผลที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน

เอกสารอ้างอิง

- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2520). *การวัดผลและประเมินผล*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.
- ฐิยาพร กันตารณวัฒน์. (2563). การพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบบูรณาการบนห้องเรียนเสมือนจริงเพื่อส่งเสริมวิธีคิดแบบเติบโตและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง จิตวิทยา การเรียนรู้ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี. *วารสารวิจัยและพัฒนาหลักสูตร*, 10(2), 146-156.
- ดิเรก ชีระกูธร. (2558). *การนำเสนอรูปแบบการเรียนการสอนด้วยกลวิธีการกำกับตนเองร่วมกับการเรียนรู้ร่วมกันในการเรียนแบบผสมผสาน สำหรับนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต*. พิษณุโลก: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- นพมาศ ปลัดทอง, ปิยดา สมบัติวัฒนา และนริศรา พิงโพธิ์สม. (2562). การศึกษาการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคนั่งร้านเสริมเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของผู้เรียนในระบบการศึกษาทางไกล. *วารสารวิจัยทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*, 14(2), 14-22
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *หลักการวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- พลอยไพลิน นิลกรรณ์. (2562). *แนวทางการจัดการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning*. ลำปาง: โครงการการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้กระบวนการชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยง กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 35 จังหวัดลำปาง.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร. (2566). *หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2567*. กำแพงเพชร: ผู้แต่ง. <https://elementary.kpru.ac.th>.
- มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์ (หลักสูตร 4 ปี) พ.ศ. 2562. (2562, 6 มีนาคม). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 136 ตอนพิเศษ 56 ง หน้า 12.
- รัตน์ บัวสนธ์. (2551). *การวัดผลและประเมินผล* (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2538). *การวัดผลและประเมินผล*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ ไทยวัฒนาพานิช.
- วารินทร์พร ฟันเฟื่องฟู. (2562). การจัดการเรียนรู้ Active learning ให้สำเร็จ. *วารสารวไลยอลงกรณ์ปริทัศน์*, 9(1), 135-145.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2564). *เอกสารประกอบโครงการครุนักวิจัยในชั้นเรียนการเรียนรู้แบบผสมผสานเชิงรุก*. กรุงเทพฯ: ศูนย์ผู้นำนวัตกรรมหลักสูตรและการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วิรัชชญา ประชากุล และธีรภัทร กุโลภาส. (2564). การศึกษาสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ของครูในสหวิทยาเขตวิภาวดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร. *วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา*, 16(2), 1-12.

- สายหยุด ญูปุย. (2558). *การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ตามแนวคิดการเรียนรู้นำตนเองเพื่อส่งเสริมความรับผิดชอบของนักศึกษาวิชาชีพครู*. วิทยานิพนธ์ปริญญาคุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สุภาพร เตวียะ. (2565). การจัดการเรียนรู้เชิงรุกเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความเชื่อมั่นในตนเองของนักศึกษาสาขาภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ*, 16(1), 122–134.
- สุรชัย โกศิยะกุล. (2550). *เอกสารประกอบการสอนวิชาวิจัยในชั้นเรียน*. กำแพงเพชร: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- ศมนันท์ ทศนีย์สุวรรณ และคณะ. (2565). ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกรายวิชาโภชนาบำบัดตามการรับรู้ของนักศึกษาพยาบาล มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. *วารสารพยาบาลสภาภาษาชาติไทย*, 15(1), 235-249.
- อรธิดา ประสาร และนวพล วรรณมณีเลิศ. (2565). *การวัดผลและประเมินผล*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์เลิร์นนิ่ง อินโนเวชั่น.
- อรวรรณ วรณฤทัย, ดวงใจ สีเขียว และลัดดา หวังภษิต. (2565). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกเพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาสอนศาสนา. *วารสารสังคมศาสตร์และ มานุษยวิทยาเชิงพุทธ*, 7(6), 17-32.
- อารีรัตน์ โนนสุวรรณ, อีรัชย์ นตรณอมศักดิ์ และนฤมล อินทร์ประสิทธิ์. (2564). ผลการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนด้วยแนวทางการเรียนรู้เชิงรุกและการกำกับตนเอง เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียน สำหรับนักศึกษาครูสาขาวิชาภาษาไทย. *วารสารวารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร*, 9(3), 1065-1078.
<https://so03.tci-thaijo.org/index.php/journal-peace/article/view/247436>.
- เอกราช จันทระประดิษฐ์. (2563). *การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้* (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- Dick, W. & Carey, L. (1978). *The Systematic Design of Instruction* (2nd ed.). Illinois: Scott and Foresman.
- Dale, Edgar. (1969). *Audio-Visual Method in Teaching* (3rd ed). New York: The Dryden Press.
- Hambleton, R. K. (1980). Criterion-Referenced Testing and its Applications. In R. A. Berk (Ed.), *Handbook of Methods for Research on Teaching* (pp. 111-137). New York: Macmillan.